

ใช้ปัญญาหาทรัพย์

เมื่อมหาฤๅษีตัดสินใจถวายภัตตาหารพระ ๑ รูปแล้ว จึงหารือกับภรรยาว่า ทำอย่างไรถึงจะมีทรัพย์มาเลี้ยงพระ เนื่องจากกำลังทรัพย์ไม่มี มีเพียงเรี่ยวแรง จึงตกลงกันว่า จะไปทำงานรับจ้างที่บ้านเศรษฐี และจัดแจงเตรียมหาภาชนะสำหรับใส่ภัตตาหารถวายพระ โดยไปค้นดูตามล้งเก่าๆ ซึ่งมีแต่ถ้วยชามปากบิ่น ถาดเก่าๆ พร้อมฝาครอบ ซึ่งไม่เคยคิดว่าจะได้ออกมาใช้ เขาไปค้นมาด้วยอาการที่ร่าเริง แล้วนำไปทำความสะอาดจัดเตรียมจนเสร็จสรรพเรียบร้อย

จากนั้น ทั้งคู่ได้ตกลงกันว่า “เธอไปรับจ้างทำงานกับภรรยาเศรษฐีนะ ส่วนฉันจะไปทำงานกับท่านเศรษฐีเอง เรายังมีเรี่ยวมีแรง เราพึงทุ่มเทชีวิตจิตใจของเราทำงานให้เสร็จสมบูรณ์ที่สุดกันเถิด” เมื่อตกลงกันเรียบร้อยแล้ว มหาฤๅษีเกิดความปลื้ม ยิ้มแย้มแจ่มใส มีอาการร่าเริงในบุญที่กำลังจะมาถึงในวันพรุ่งนี้

มหาทศตะได้เข้าไปพบท่านเศรษฐี และแจ้งว่าตนมีความประสงค์ที่จะขอทำงานเพื่อแลกกับอาหาร ท่านเศรษฐีจึงถามถึงสาเหตุ และเมื่อทราบว่ามหาทศตะรับเลี้ยงพระ ๑ รูปในวันพรุ่งนี้ ท่านเศรษฐีถึงกับประหลาดใจว่ามหาทศตะจะเลี้ยงพระได้อย่างไร เนื่องจากต้องยังชีพด้วยอาหารที่เหลือจากพระอยู่ทุกวัน แต่เมื่อฟังมหาทศตะย้ำหนักแน่นถึง ๓ ครั้ง ว่า ได้รับปากกับผู้นำบุญไว้แล้ว จึงยินดีที่จะให้งานทำ ซึ่งม้งานอยู่เพียงอย่างเดียวเท่านั้นคือผ่าฟืน

ส่วนภรรยาของมหาทศตะได้ไปขอทำงานกับภรรยาเศรษฐี ภรรยาเศรษฐีถามในทำนองเดียวกันว่า จะมารับจ้างทำงานไปทำไม นางตอบเช่นเดียวกับมหาทศตะว่า จะเลี้ยงพระในวันพรุ่งนี้ แม้ถามย้ำถึง ๓ ครั้ง ก็ได้รับคำตอบเช่นเดิม ภรรยาเศรษฐีจึงมั่นใจว่า นางมีความตั้งใจจริงที่จะทำงานให้ได้เงินหรือวัตถุดิบในการทำอาหาร จึงมอบหมายให้นางตำข้าว

สองสามีภรรยาต่างทำงานด้วยอาการรำเริง มหาหุคตะผ่าฟันไปก็ร้องเพลงไป ส่วนภรรยาตำครกกระเดื่องไปก็ร้องเพลงไปเรื่อยๆ ร้องไปตำไป ทำงานด้วยความปลื้มปิติ เศรษฐีจึงถามว่า ทำไมเธอถึงรำเริงเหลือเกิน มหาหุคตะตอบว่า “ดีใจที่จะได้เลี้ยงพระ ๑ รูป ในวันพรุ่งนี้ขอรับ” เศรษฐีและภรรยาจึงเกิดความเลื่อมใส เหตุการณ์นี้นับเป็นเรื่องที่น่าศึกษาว่า ใครก็ตามที่ตั้งใจทำความดีอย่างแรงกล้าเห็นอธรรมตา พลังบวกเช่นนี้จะสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ที่ได้พบเห็นเกิดการตื่นตัวและเกิดความเลื่อมใสตามไปด้วย ดังเช่นความตั้งใจอย่างแรงกล้าของมหาหุคตะและภรรยา ที่ส่งผลให้เศรษฐีและภรรยาเกิดแรงบันดาลใจ และเลื่อมใสในความตั้งใจอันดีงามของคนทั้งสอง พลังคิดในใจว่าเมื่อสองสามีภรรยา มหาหุคตะทำงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะมอบค่าจ้างเพิ่มให้อีกหนึ่งเท่าตัวของค่าจ้างตามปกติ

เมื่อมหาหุคตะผ่าฟันเสร็จแล้ว ท่านเศรษฐีจึงมอบค่าจ้างเป็นข้าวสารจำนวน ๘ ทะนาน จากปกติที่ควรจะได้ ๔ ทะนานเท่านั้น ส่วนภรรยาก็ได้เนยใส นมสด เครื่องเทศสำหรับปรุงอาหาร และข้าวสารอีก ๑ ทะนาน เป็นค่าจ้าง เมื่อได้วัตถุดิบเพื่อการปรุงอาหารมาแล้ว ก็มีความอาจหาญรำเริงเบิกบาน ยิ้มแย้มแจ่มใส ปลาบปลื้มในบุญที่จะเกิดขึ้นในวันพรุ่งนี้

พลบค่ำคืนนั้น ทั้งคู่ต่างสนทนากันด้วยความปลื้มใจว่า “วันพรุ่งนี้ เราจะได้เลี้ยงพระแล้วนะ นี่ก็มาถึงเลยว่าเป็นชีวิตของเราจะได้มีโอกาสเลี้ยงพระ เพราะทุกวันที่ผ่านมาได้แต่อาศัยพระท่านเมตตาเลี้ยงเราทั้งนั้น” ทั้งสองต่างก็เคยมีโอกาสดำฟังพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดงธรรมว่า ถ้าให้ทานถูกเนื้อนาบุญ คือ ทักขิไณยบุคคลแล้ว จะได้บุญทันตาเห็น และเมื่อเขาได้รู้ว่า พระสงฆ์คือเนื้อนาบุญเช่นนี้ จึงมีความปลื้มปิติอย่างที่สุด

รุ่งขึ้น แม้สองสามีภรรยาจะมีวัตถุดิบเพื่อปรุงอาหารแล้ว แต่ยังขาดผัก จึงไปเก็บผัก เก็บผักไปก็ร้องเพลงไป ชาวประมงที่อยู่แถวนั้นเมื่อได้ทราบสาเหตุที่มหาทุคตะรำเริงเช่นนี้ จึงอนุเคราะห์โดยให้เขาช่วยขายปลา

มหาทุคตะนำเอาปลา มาร้อยเป็นพวง ผู้คนที่สัญจรผ่านไปมาเห็นเข้า ก็ซื้อจนหมด ตนเองก็กังวลใจเกรงว่าจะไม่มีปลานำไปเลี้ยงพระ ชาวประมงบอกกับมหาทุคตะว่า เขายังมีปลาตะเพียนที่หมกทรายเอาไว้ ที่แรกตั้งใจว่า จะเก็บไว้กินเอง แล้วก็นำปลาเหล่านี้มามอบให้มหาทุคตะเป็นค่าแรงรวมทั้งหมด ๔ ตัว